

HULDÆNDRING I GOLDPERIODEN OG FEDTTRÆNING

VIBEKE BJERRE-HARPØTH, MOGENS LARSEN, MARTIN R. WEISBJERG OG
BIRTHE M. DAMGAARD
INSTITUT FOR HUSDYRVIDENSKAB

- I den første tid efter kælvning er foderoptagelsen (energi-input) ikke tilstrækkelig til at dække mælkeproduktionen (energi-output)

⇒koen tærer på kropsreserverne

(mobilisering af fedtvæv kan måles i plasma i form af øget koncentration af NEFA)

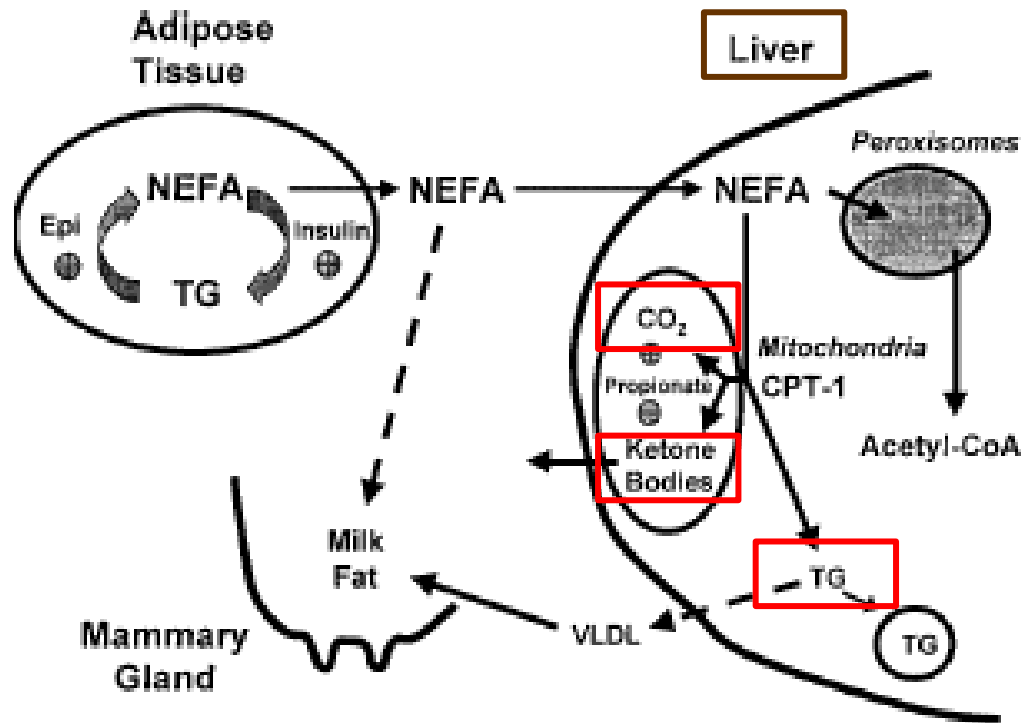
Fodringsstrategier i goldperioden

- Nedsætte mobilisering af kropsresever
- Prime for mobilisering af kropsreserver
- Prime vommen til øget optagelse
- Prime for mælkeprotein produktion
- Prime for calcium mobilisation og absorption

(Friggens et al., 2004)

- Fedttræning

- Fodringsstrategi, der træner/stimulerer kroppens omsætning af NEFA i blodet

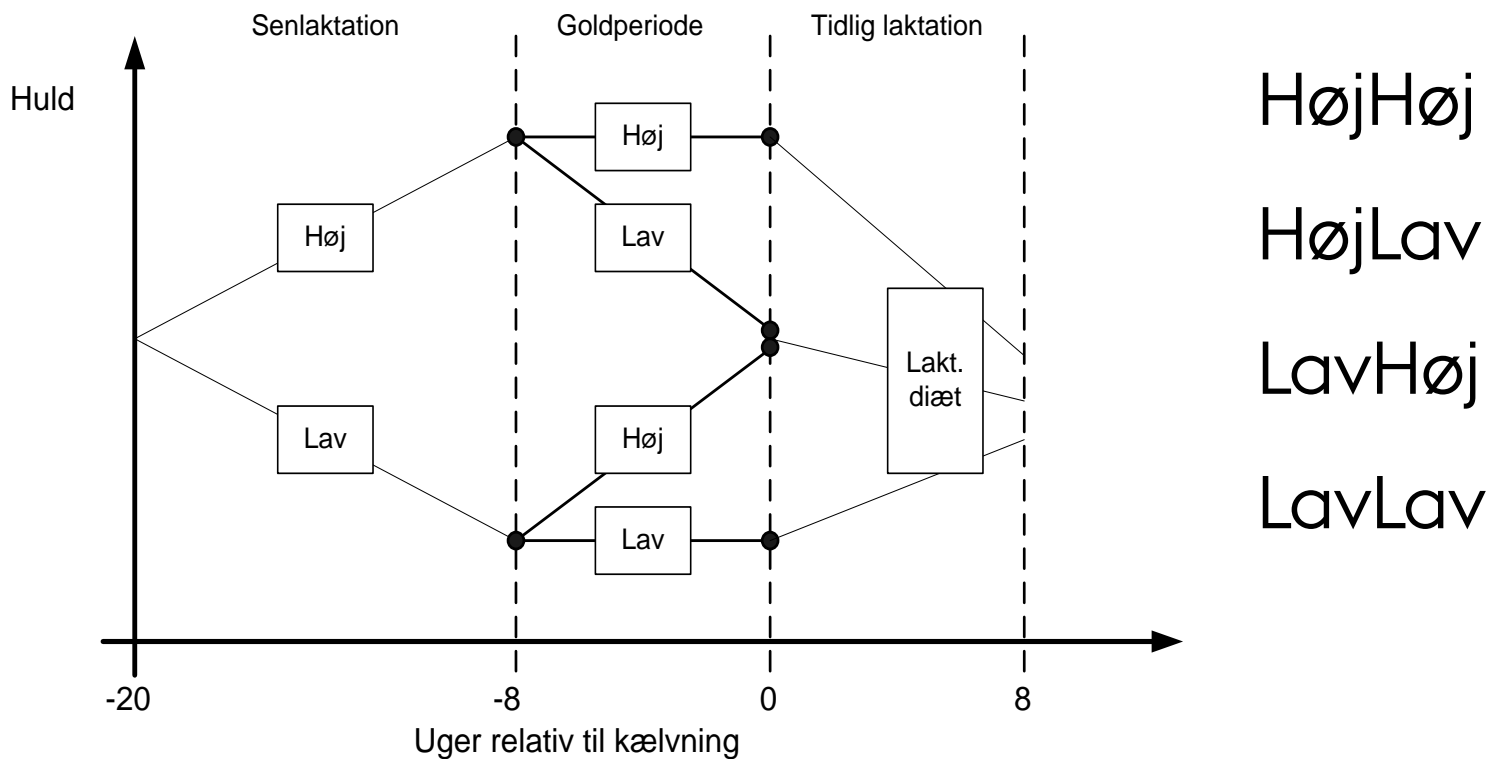

Drackley, 1999

Forsøgets idé

- **Fedt**
  - Fodring med fedt fra rapsfrø i goldperioden primer (træner) kører til at klare mobiliseringen fra fedtdepoterne i den tidlige laktation
- **Huld**
  - Tykke og tynde køer (ved afgoldning) skal have forskellig fodring gennem goldperioden for at kunne yde bedst muligt i den tidlige laktation

Huld Forsøg

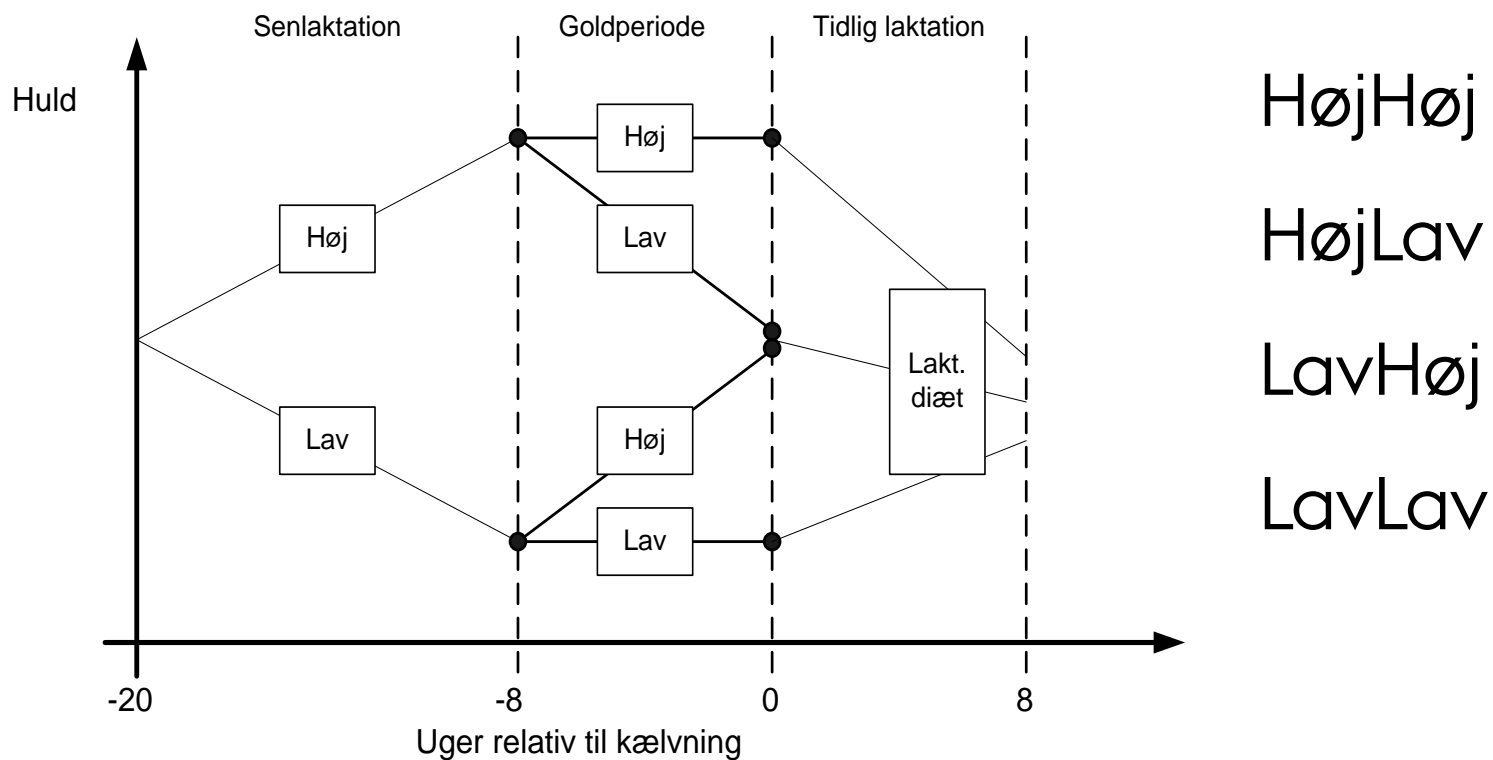

51 køer (34 i partitet 1, 17 i $\geq$ paritet 2)
Følges 8 uger efter kævning

TMR-blandinger

- Senlaktation
  - Høj: meget stivelse => energien skal gå til tilvækst, ikke mælk
  - Lav: meget protein => bevare mælkeproduktion trods lavere foderstyrke

Huld Forsøg

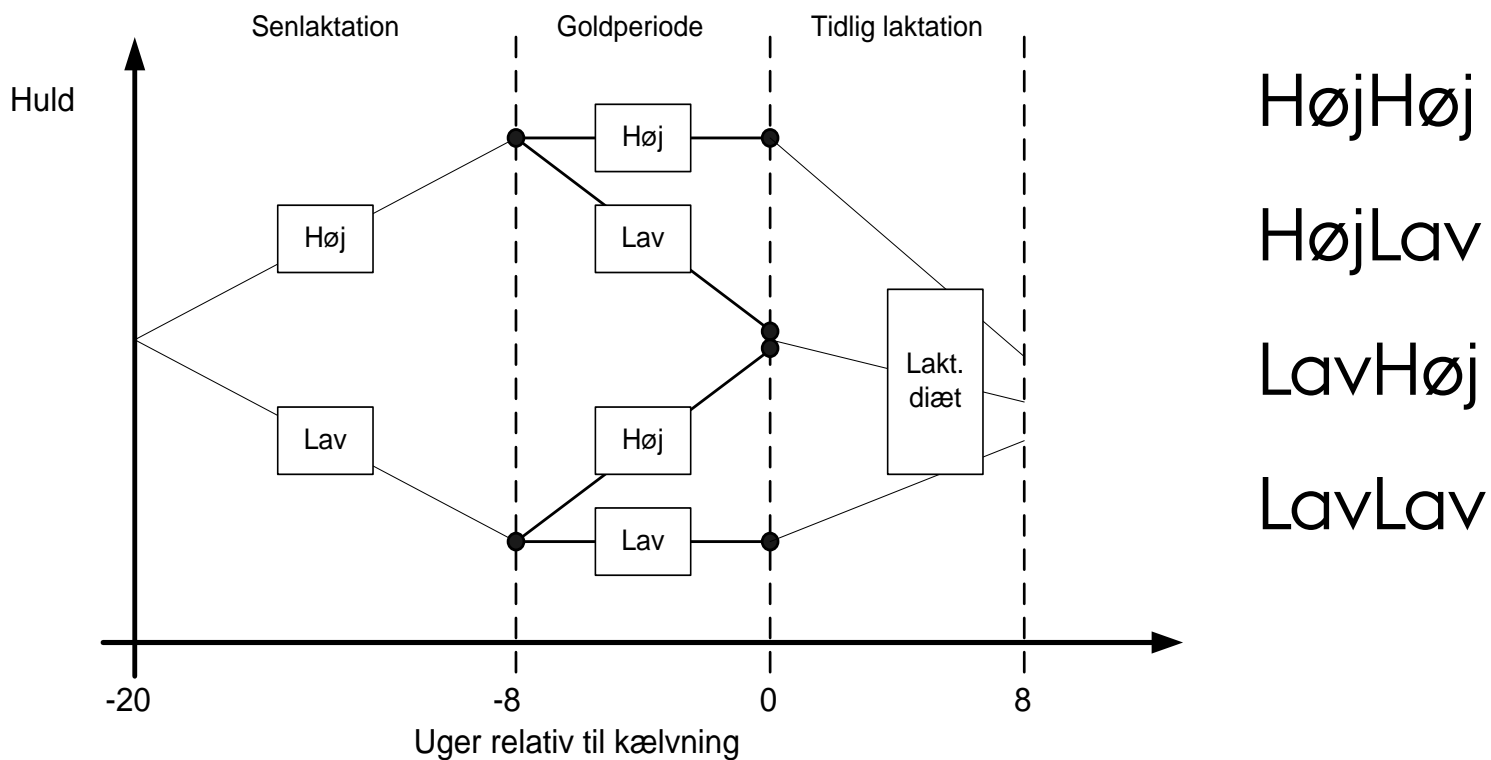
51 køer (34 i partitet 1, 17 i $\geq$ paritet 2)
Følges 8 uger efter kælvning

TMR-blandinger

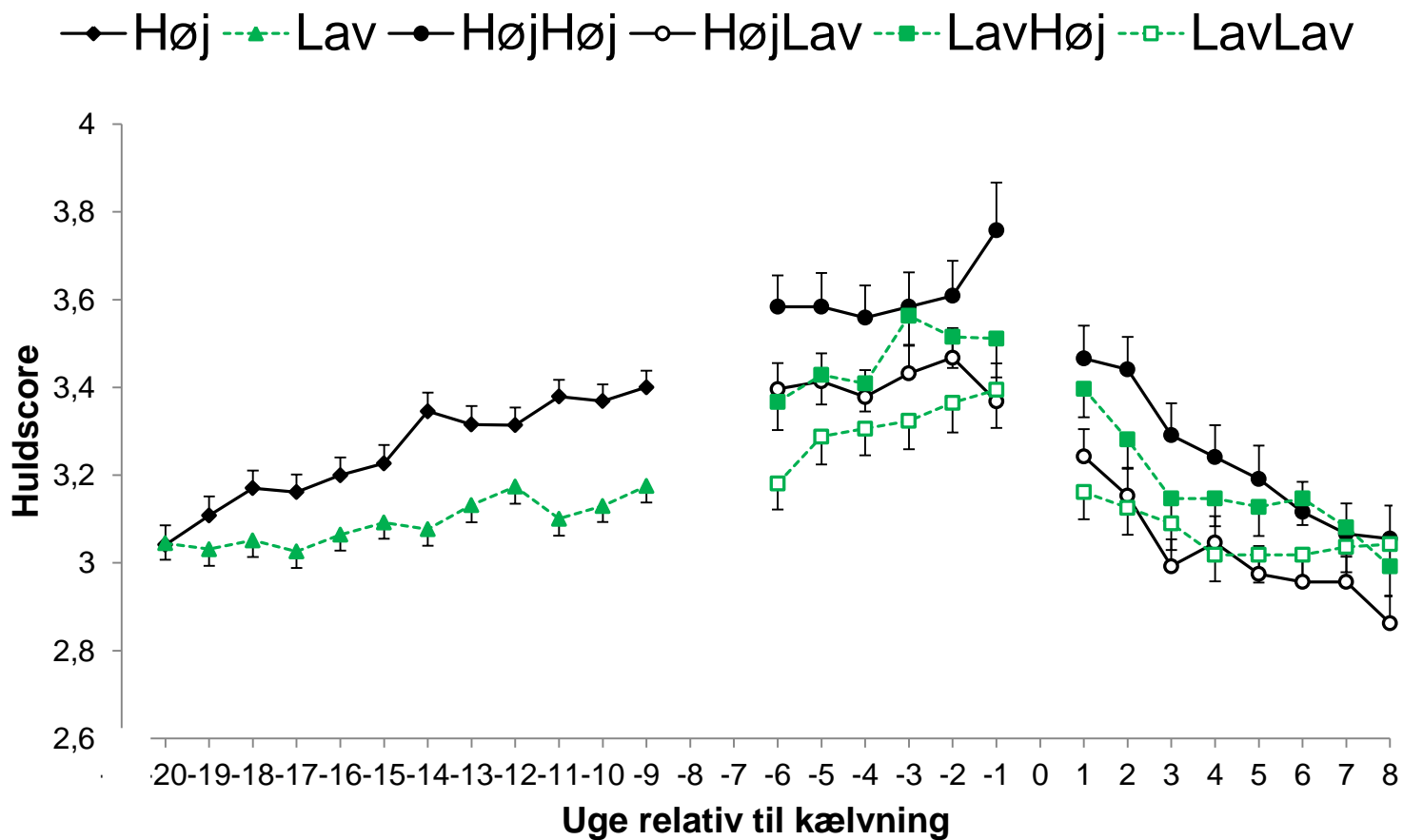
- Goldperioden
  - Høj: har i gennemsnit ædt 1,1 kg halm/ko/dag
  - Lav: har i gennemsnit ædt 6,4 kg halm/ko/dag

Huld Forsøg

51 køer (34 i partitet 1, 17 i $\geq$ paritet 2)
Følges 8 uger efter kævning

Huld Forsøg

Fedt forsøg

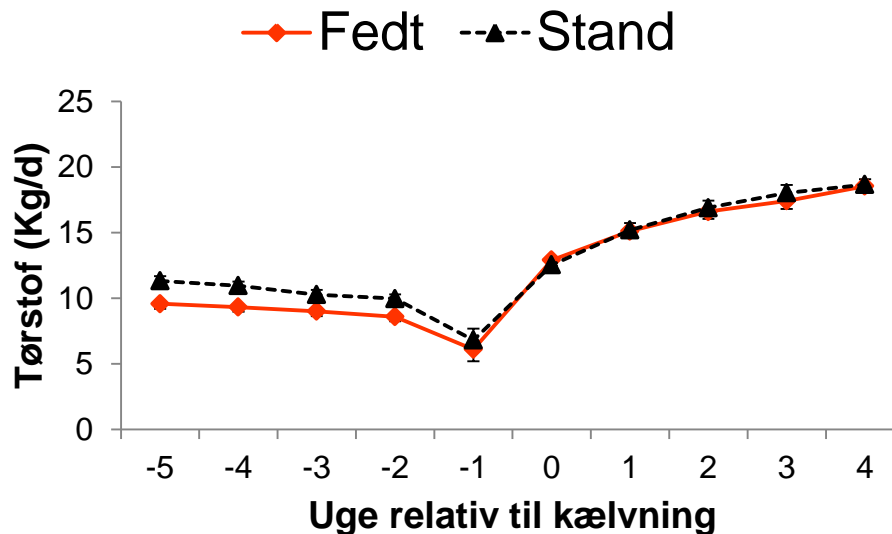
- 43 køer (14 i paritet 1, 19 i $\geq$ paritet 2)
- Goldes 8 uger før forventet kælvning
- I goldperioden er køerne inddelt i 2 grupper:
  - Goldkoration med fedt (Fedt)
Råfedt: 6,4 % af TS
  - Standard goldkoration (Stand)
Råfedt: 2,7 % af TS
- Følges 5 uger efter kælvning

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,81$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

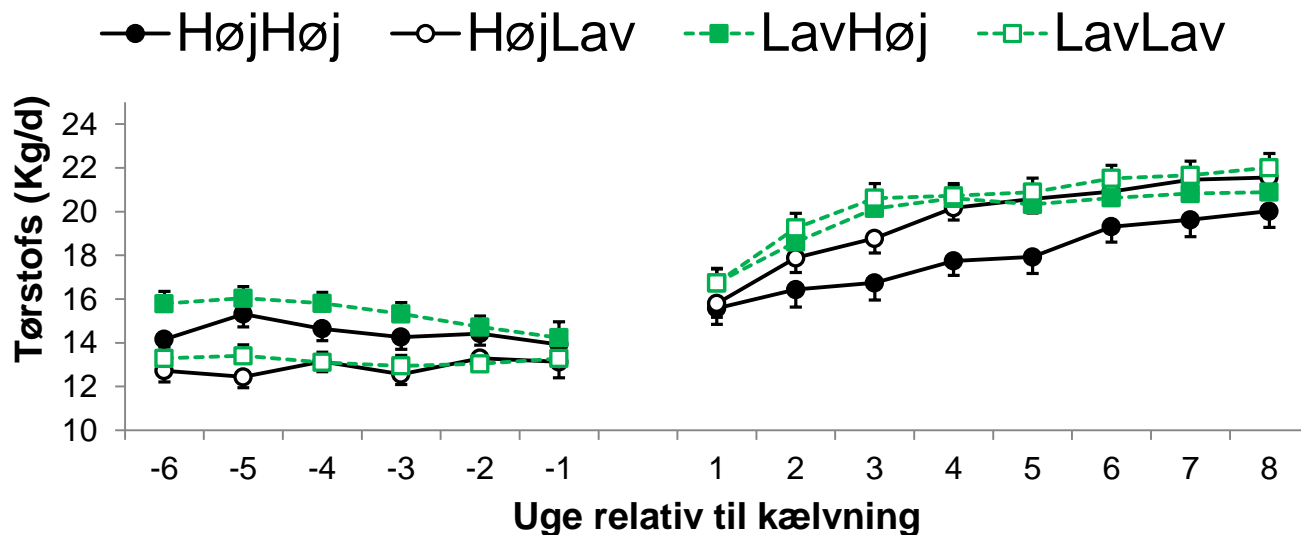
Huld

$P_{\text{sen ration}} = 0,01$

$P_{\text{gold ration}} = 0,03$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

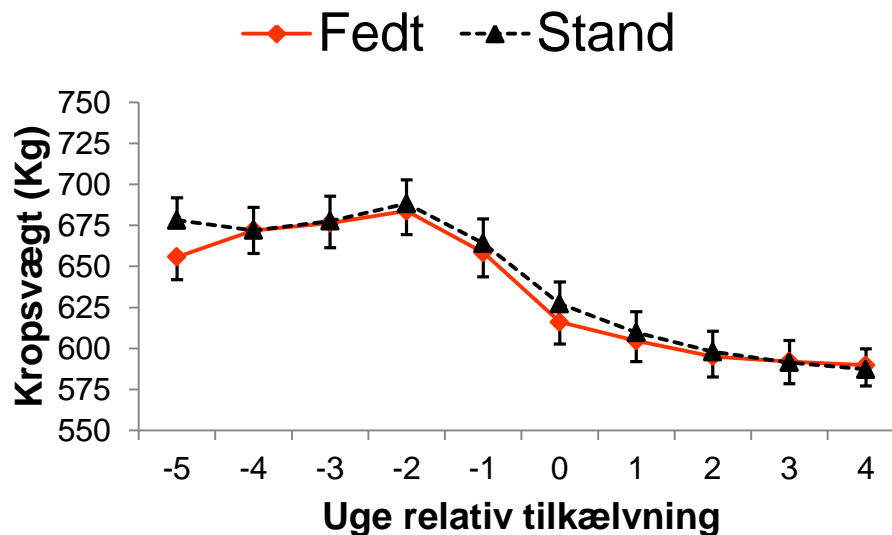

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,86$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

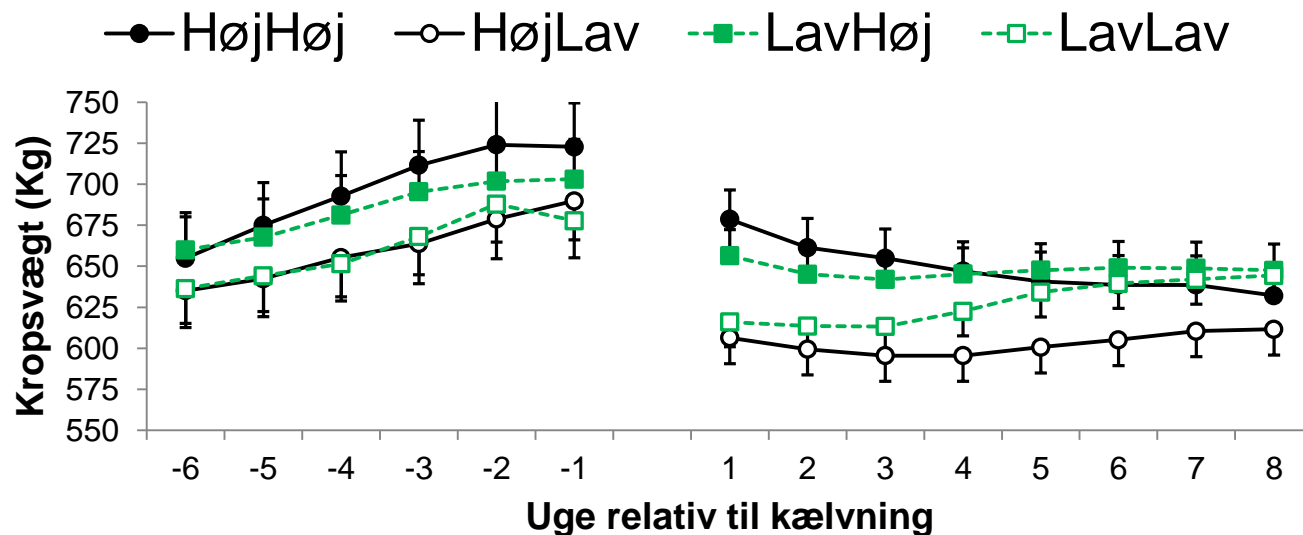
Huld

$P_{\text{sen ration} \times \text{uge}} = 0,07$

$P_{\text{gold ration} \times \text{uge}}$

$= 0,005$

i tidlig laktation

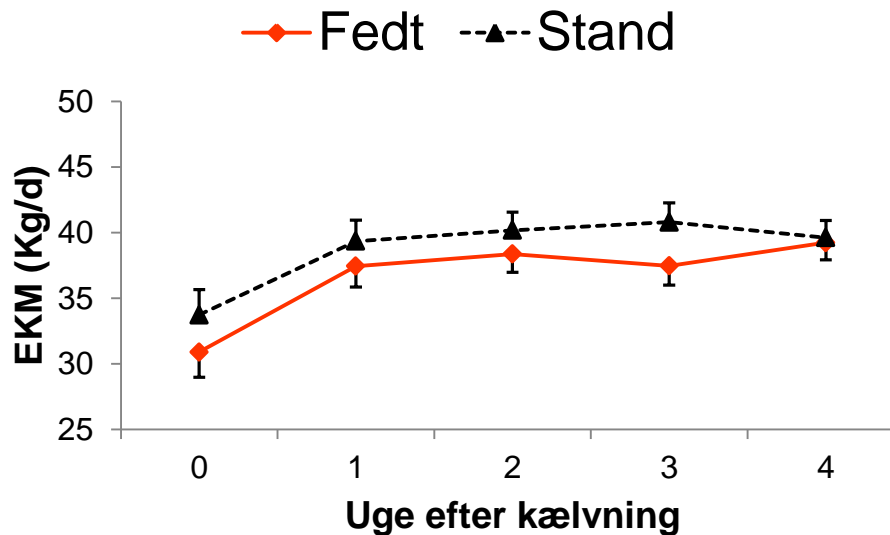

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,27$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

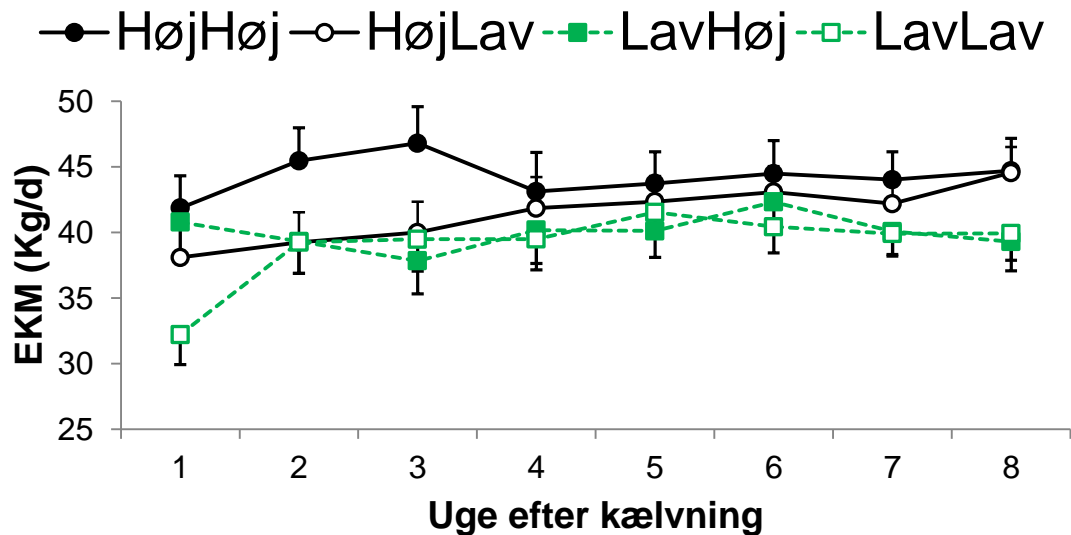

Huld

$P_{\text{sen ration}} = 0,06$

$P_{\text{uge}} = 0,05$

i tidlig laktation

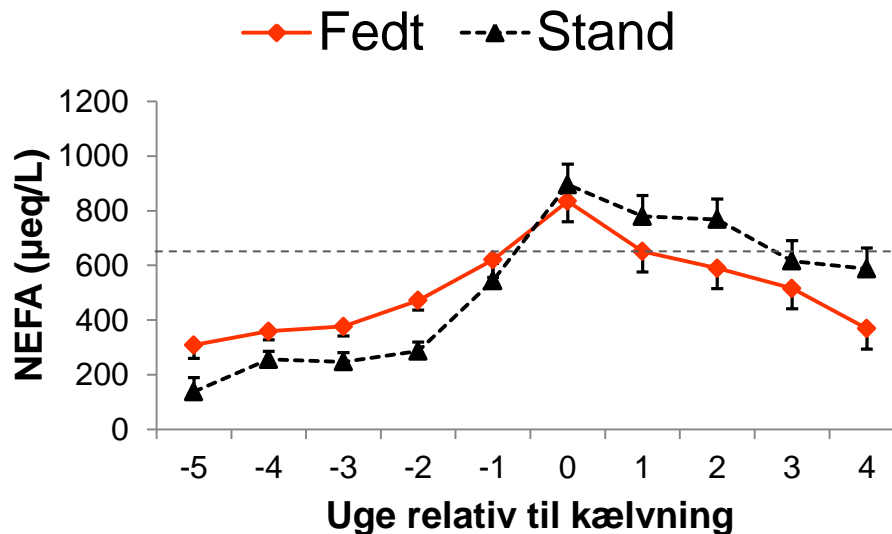

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,14$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

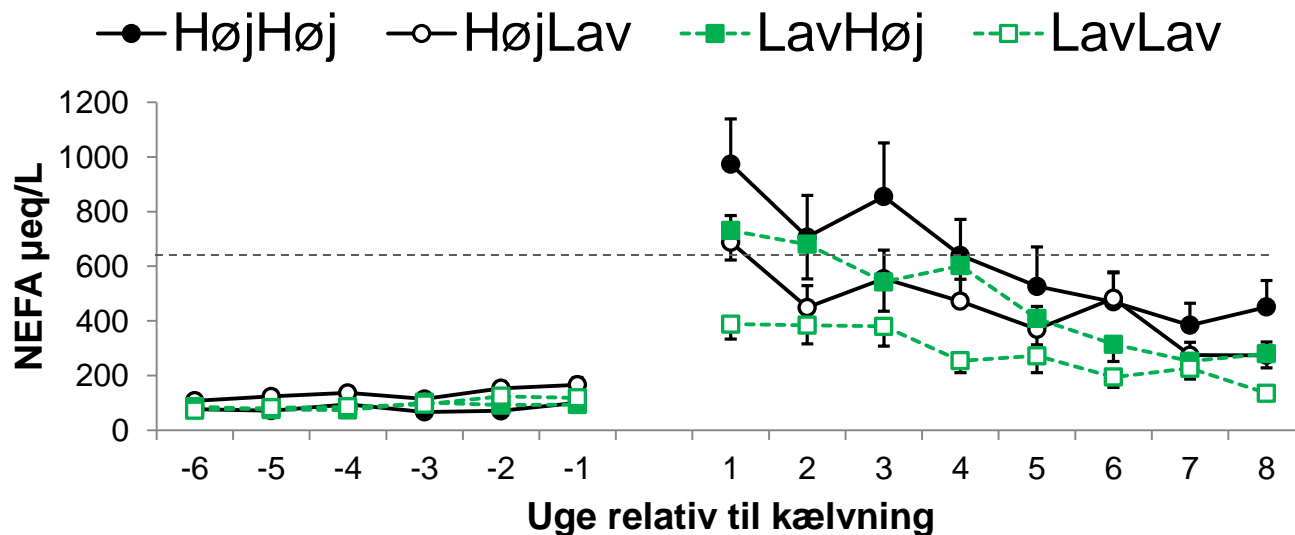
Huld

$P_{\text{sen ration}} < 0,001$

$P_{\text{gold ration}} < 0,001$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

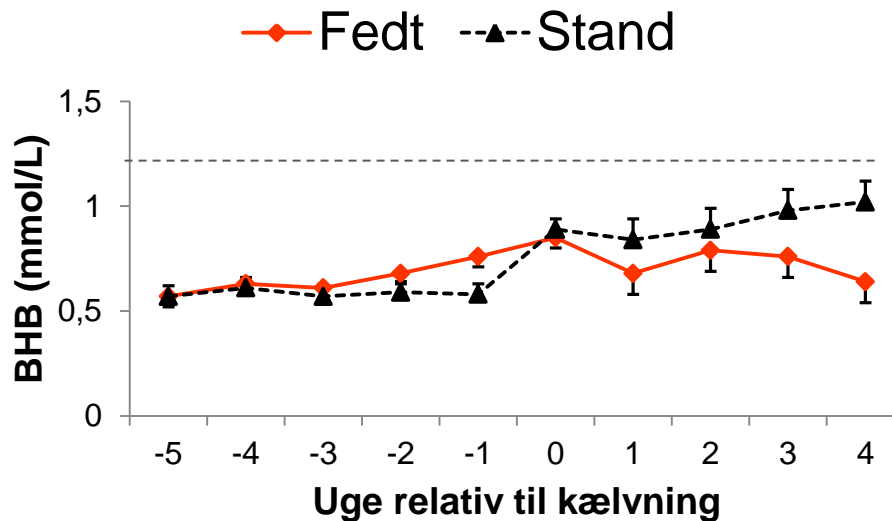

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,09$

$P_{\text{uge}} = 0,33$

i tidlig laktation

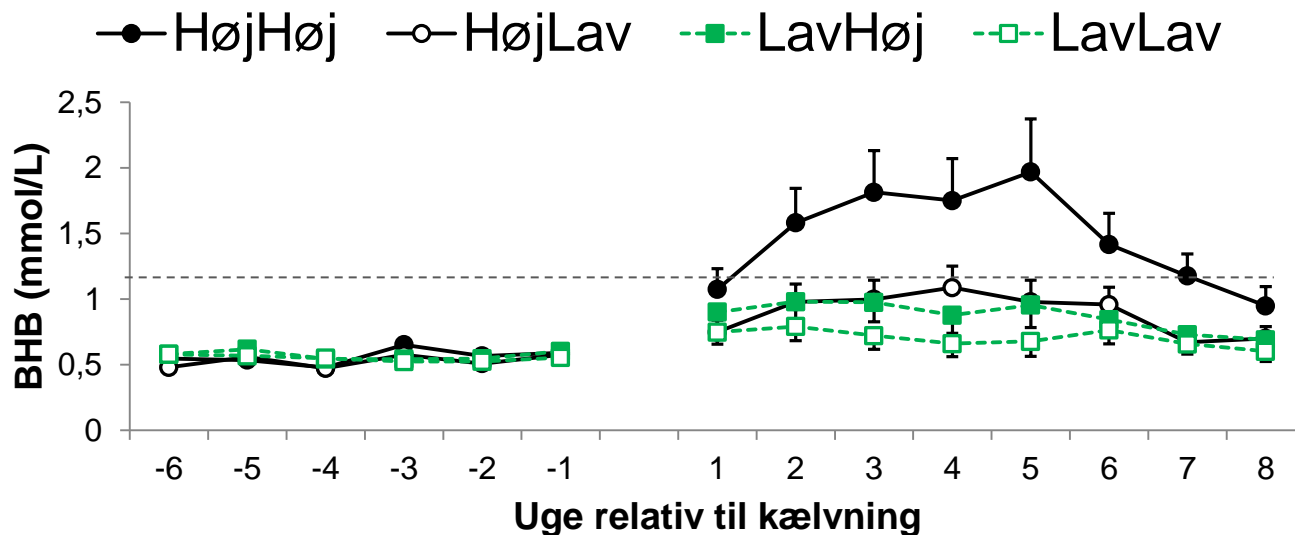
Huld

$P_{\text{sen ration}} < 0,001$

$P_{\text{gold ration}} < 0,001$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i tidlig laktation

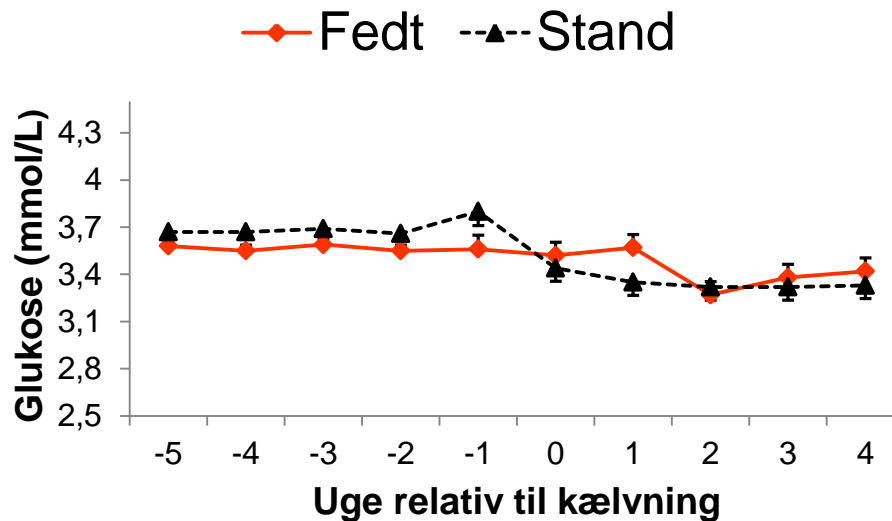

Fedt

$P_{\text{gold ration}} = 0,32$

$P_{\text{uge}} = 0,06$

i tidlig laktation

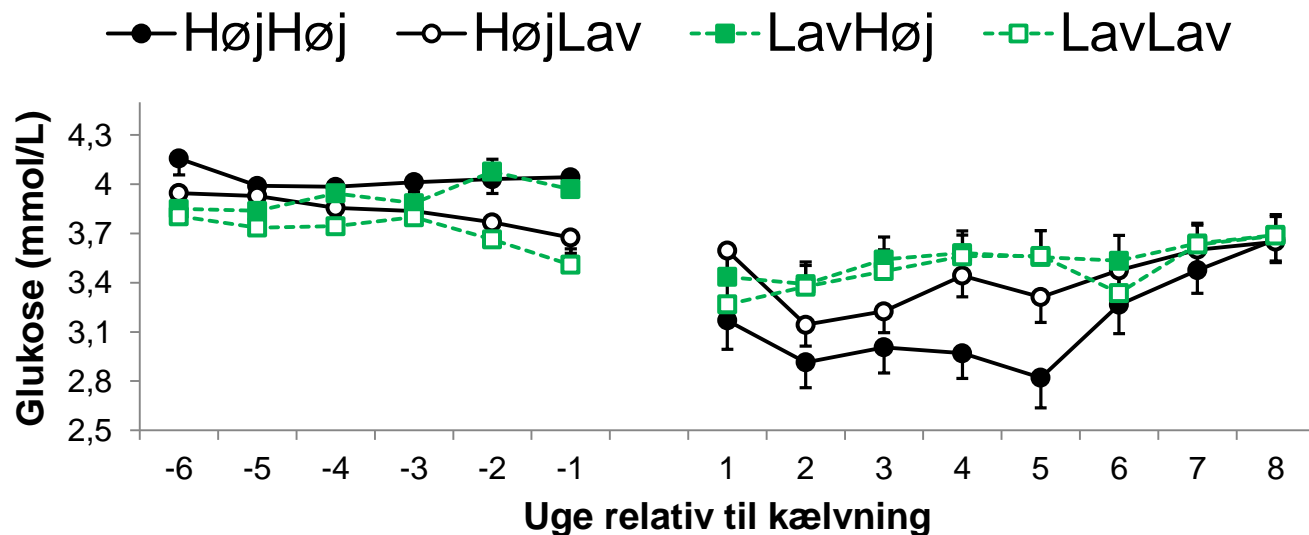
Huld

$P_{\text{sen ration}} \times \text{gold ration}$

$= 0,06$

$P_{\text{sen ration}} \times \text{uge} = 0,03$

i tidlig laktation

Fedt

$P_{\text{Gold ration}} = 0,006$

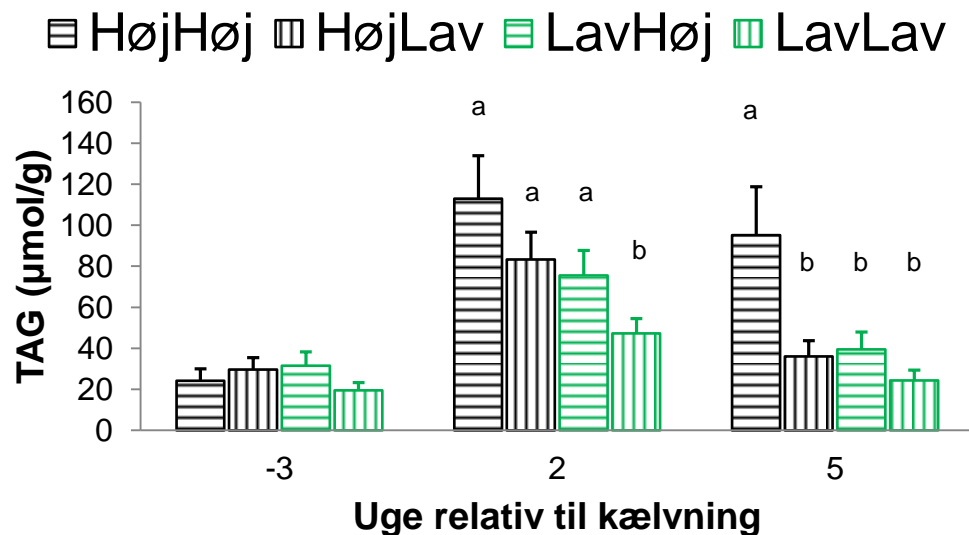
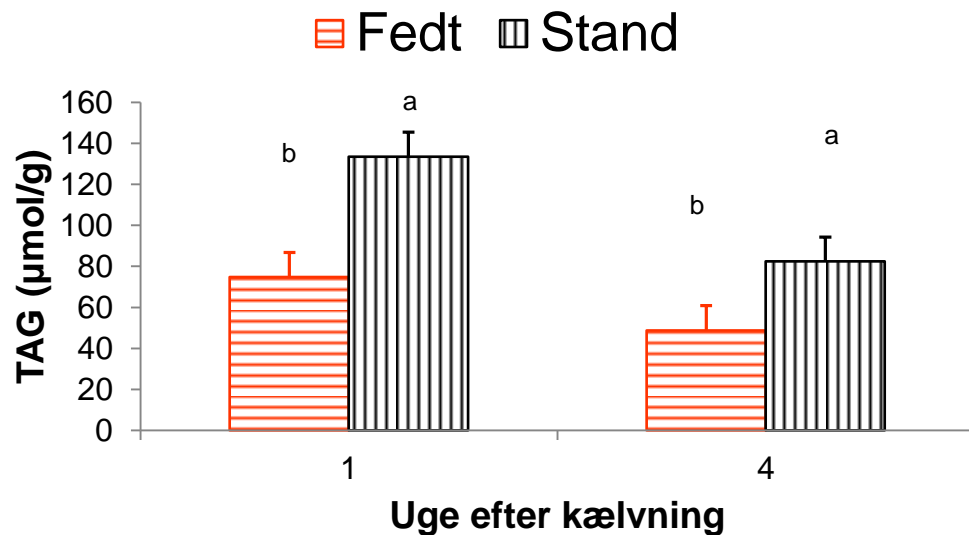
$P_{\text{Uge}} < 0,001$

Huld

$P_{\text{sen ration}} < 0,001$

$P_{\text{gold ration}} < 0,001$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

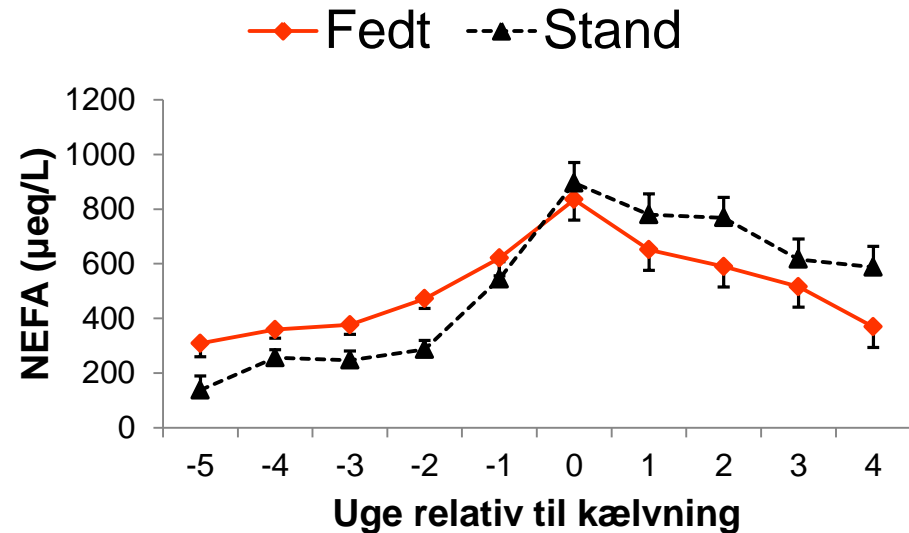
Fedttræning 1

Fedt

$P_{\text{gold ration}} < 0,001$

$P_{\text{uge}} < 0,001$

i **goldperioden**

- **Fedt – forsøget idé**

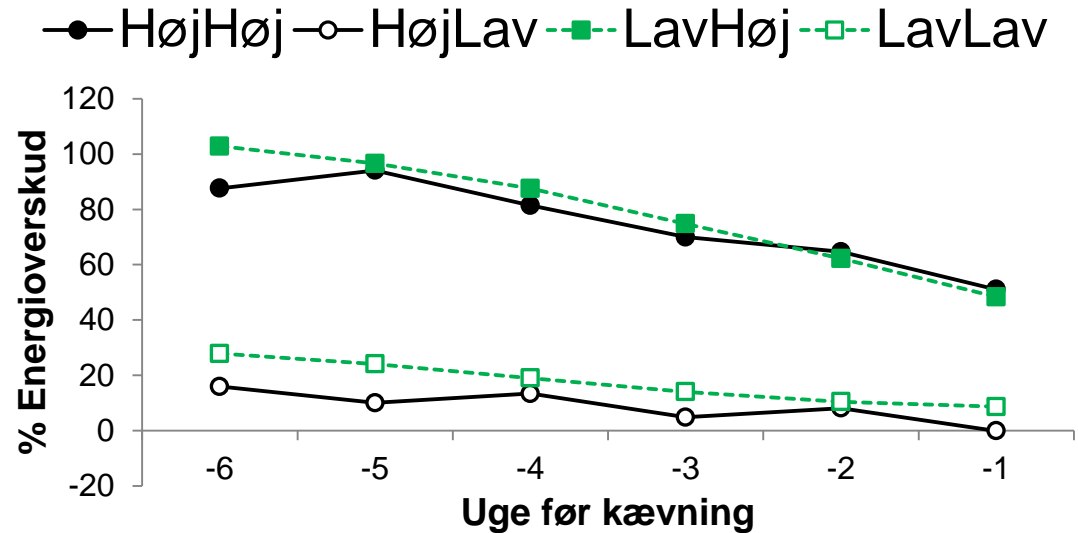

Fodring med fedt fra rapsfrø i goldperioden
 primer (træner) køer til at klare mobiliseringen
 fra fedtdepoterne i den tidlige laktation

Fedttræning 2

Huld

$P_{\text{gold ration}} \times \text{uge} = 0,004$
i **goldperioden**

- Huld - forsøget idé

 Tykke og tynde køer skal have forskellig fodring gennem goldperioden for at kunne yde bedst muligt i den tidlige laktation

Konklusion

- 2 metoder til fedttræning i goldperioden
  - Øget indhold af fedt i goldko rationen
  - Energi niveauet i goldko rationen svarer til at koen kan æde til vedligehold
- Mælkeproduktionen var ikke påvirket af goldperiodens fodring
- Fordelen ligger i et bedre stofskifte efter kælvning

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

TAK FOR HJÆLPEN

STALDPERSONALE, LABORANTER, TEKNIKERE

TAK TIL BEVILLINGSGIVERNE

INNOVATIONSLOV, DANSK KVÆG, MÆLKEAFGIFTSFONDEN

TMR-blandinger

	Fede Sen-laktations-foder	Magre Sen-laktations-foder	Fede Goldfoder	Magre Goldfoder	Laktations-foder
Ingrediens (g/kg tørstof)	F	M	F	M	
Græsensilage	217,0	488,4	315,8	204,0	290,0
Majsensilage	97,4		291,6	188,9	387,2
Vårbyg	526,7		110,7	52,3	155,7
Rapskage, 00 11	128,3		69,0	33,9	83,3
Sojaskrå		261,5	60,3	29,6	72,7
Roepiller, umel.			81,9	40,2	
Vårbyg-halm		238,9	63,1	441,2	
Mineraler, type 1	10,7	9,9			
ADE vitaminpulver	1,3	1,2	0,7	0,9	1,2
Mineraler (Type G)			6,9	9,6	
Mineraler(Mx94306)					9,9
Na bikarbon	13,3				
Kridt	5,3				
Næringsstof (g/kg tørstof)	F	M	F	M	
TS g/kg	593,2	540,9	456,9	551,8	449,2
Råprotein	155,1	217,1	161,7	106,4	163,4
Stivelse	353	21	157	89	184,5
NDF	230,7	392,4	354,2	541,9	305,9
NEL (MJ/kg TS)	6,75	5,69	6,91	5,01	6,73
AAT	73	110	73	62	94

- Fedttræning

- Fodringsstrategi, der træner/stimulerer kroppens omsætningen af NEFA i blodet

